

Alpina družbeno podjetje

Kar 80,71 % vseh zaposlenih glasovalo za preoblikovanje delovne organizacije s tozdi v enotno družbeno podjetje

Prav gotovo bo 25. april postal pomemben dan v razvoju Alpine. Ta dan so se namreč delavci na referendumu z veliko večino odločili za preoblikovanje delovne organizacije v družbeno podjetje.

Za novo organiziranost je glasovalo kar 80,71 vseh delavcev. Obenem s sprejemom nove organizacije je bilo tudi glasovanje za sprejem novega statuta, za kar je bilo tudi 78,41 % vseh zaposlenih.

Zanimiva novost je bilo tudi glasovanje o zaupnici glavnemu direktorju Bojanu Starmanu, ki je bilo izvedeno na njegovo pobudo, ob izteku prvega leta njegovega mandata (za 83,18 % vseh).

Torej po novem bomo podjetje brez tozdov. Kaj pravzaprav to pomeni, če hkrati govorimo, da se bodo povečale pristojnosti direktorja in

Direktor podjetja je predlagal, da bi po enem letu mandata glasovali o zaupnici in ob tem med drugim napisal:



»Z mesecem aprilom se končuje prvo leto mojega mandata. Naloge direktorja sem prevzel v izredno težkih časih. Srečevali smo se z ogromnimi likvidnostnimi težavami, primanjkovalo je naročil, sezonskost proizvodnje nam je ob slabi zimi povzročila še dodatne probleme.

V delovni organizaciji smo zato morali sprejeti določene ukrepe za razrešitev nastale situacije. Narejena je bilo veliko, saj bi v nasprotnem primeru bili konec leta 1988 verjetno že zablokirani. Svoje je prispevala še zadnja »zelena zima«.

Maksimalni napor na vseh področjih poslovanja delovne organizacije bodo tudi v bodoče edina osnova, da dokončno izplavamo iz težav. To pa bo možno le s skupnim prizadevanjem vseh, z dobrim sodelovanjem, oz. s tem, da bomo ta težki »voz« vsi vlekli v eno smer.

Prepričan sem, da v tej težki situaciji podjetje lahko vodi le človek, ki mu kolektiv popolnoma zaupa in mu je pripravljen pomagati pri doseganju zastavljenih ciljev.

Zato sem se odločil za izvedbo glasovanja o moji zaupnici.»

kolegija, pa tudi delavskega sveta.

To sicer ni edina sprememba...

(Nadaljevanje na 2. strani)

V začetku junija bodo volitve v delavski svet, ki bo po novem le eden. Predvidoma bo sestavljen iz 10 članov proizvodnje, 5 prodaje in 4 članov strokovnih služb.



V svetu bomo uspeli le, če se bomo v vseh elementih dela in poslovanja prilagodili razmeram: potrebam trga, cenam, kakovosti, solidnosti rokov itd. Za vsem tem pa stojijo ljudje, njihovo znanje in doslednost.

Trg bo torej vplival na kadrovske politike posredno.

Nekdo se ja zadnjič zaskrbljeno vprašal, če hočemo »Kosovo« tudi v Alpini, pri čemer je najbrž mislil na zloglasno ideološko diferenciacijo.

Toda v našem primeru lahko govorimo predvsem o nujnosti prizadevanja, da bi ugotovili, kje je kdo najbolj koristen.

Če bomo to vzeli zares, je seveda vprašanje, prav nič pregrešnega pa ni, če se pri tem upošteva vsaj tri stvari, ki upravičujejo, da kdo nekaj dela. To pa je, da je delavec za tisto delo sposoben, da deluje v korist podjetja oz. na razporeditev vpliva reorganizacija).

Nujno je tudi, da se odnos do lastnine konkretno opredeli, tudi z več oblikami lastnin.

Sposobnost in zavest bosta tako veliko bolj v službi materialne proizvodnje, kajti skrb in tveganje ob ustreznem znanju, povsod po svetu pri naša dobre rezultate.

Nejko PODOBNIK



Pomemben dan v razvoju Alpine — 25. aprila smo se z referendumom odločili, da iz delovne organizacije s tozdi, oblikujemo enotno družbeno podjetje

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE



Sindikalno organizacijo je obiskala sekretarka občinskega sveta zveze sindikatov Milena Sitar in predstavila operativni program dela občinske organizacije v naslednjem obdobju

Prenova v kriznih razmerah

Sindikat je postal v teh razmerah družbeno neučinkovit. V sedanjih družbenih razmerah se mora prenoviti in postati delavska organizacija — zveza delavcev. Ta prenova mora biti povezana s sistemskimi spremembami. Sindikati so pripravili teze za prenovo, ki so sedaj v javni razpravi.

To je le nekaj poudarkov s seje izvršnega odbora konference sindikata Alpine, na kateri je sodelovala tudi sekretarka občinskega sveta zveze sindikatov Milena Sitar.

Menila je, da se mora sindikat prenoviti predvsem na naslednjih točkah na katerih bi temeljil program:

- socialna varnost delavcev
- pravica do dela, toda ne pravica do delovnega mesta. To je važno zato, ker bo počasneje tekel proces ustanavljanja novih podjetij, kot pa bodo možnosti za stečaje

- skrb za življenjske in delovne razmere

- varstvo delavcev, ki postajajo ekonomski in tehnološki višek. Pri tem bo treba pripraviti program varstva za take delavce.

- Zaščita stavkajočih delavcev.

O teh vprašanjih bo do začet-

ka prihodnjega leta, ko bo kongres zveze sindikatov, še veliko dogovarjanja. Marsikaj je namreč še povsem odprto. Mnogim se postavljajo na primer naslednja vprašanja: Ali bo sindikat v podjetju postal opozicija menedžerskemu timu ali celo delavskega sveta? Kdo je sploh član sindikata, ali tudi tisti, ki poleg svojega dela v podjetje vlagajo tudi svoj denar? Kakšen bo odnos sindikata do drugih organizacij? Kako naj ukrepa sindikat v tako imenovani latentni nezaposlenosti? Kje se začne meja delavcedelodajalca.

Tehnološki presežki in mednarodni odnosi! Kako naj deluje sindikat v krajevni skupnosti? Ali je res treba okrepiti strokovne službe sindikata; ali ne bi rajši s strokovnimi timi reševali aktualna vprašanja? Kakšna bo delitev sindikalne članarine v prihodnje, in še in še ...

N.P.

(Nadaljevanje s 1. strani)

O tem smo že pisali, zato bi tokrat omenili predvsem podjetništvo, sovlaganje, samoupravljanje.

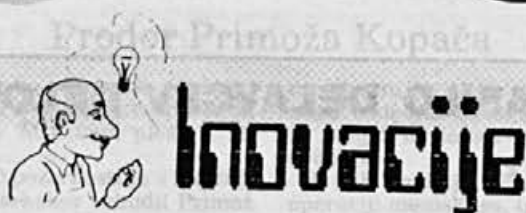
Cilj podjetja je predvsem opravljanje gospodarske dejavnosti, s končnim ciljem ustvarjanja dobička. Gospodarska dejavnost se osmisli preko trga, zato ob trgu blaga nujno mora delovati trg kapitala in delovne sile.

Če začnemo tu, se moramo najprej vprašati, zakaj ljudje v podjetjih delajo. Prav gotovo je eden od ciljev zagotavljanje sredstev za življenje. Če to dejstvo upoštevamo kot bistveno, je v interesu vseh delavcev, da ima

podjetje obetajoč poslovni program in da je temu ustrezna organiziranost. Prav zato bo novi delavski svet največ pozornosti posvetil tem osnovnim smotrom. Sama organizacija in vodenje pa je stvar menedžerjev. Le-ti pa imajo zato večje pristojnosti in odgovornosti.

Kaj ob tem pomeni sovlaganje kapitala tujih ali domačih firm, občanov in delavcev? To je brez dvoma, ne samo vir za finančno poslovanje, temveč temelj za nove oblike soupravljanja v resnici dela premoženja, ne le megljeno opredeljenega družbenega imetja. O tem pa kdaj drugič.

N. P.



BRZDJAVKA, BRZDJAVKA, BRZDJAVKA
VSEM DELAVCEM, VSEM DELAVCEM, VSEM

predlagaj kaj koristnega stop

Vsi mislimo, vsi delamo!

Pred leti je pri nas tudi med strokovnjaki veljalo načelo:

ENI MISLIJO
(šef)

— DRUGI DELAJO
(delavec)

To je pogosto vodilo v neodgovornost, saj je delavec izvrševal naloge po ukazu šefa in zato je odgovarjal le za neposredno izvedbo, ne pa tudi za idejo (zamisli, rešitev). Idejo je dal šef, tega pa ni nihče kontroliral. Šef oz. peščica ljudi je torej mislila za vse. To je vodilo v nekreativnost in ustvarjalnost je bila izničena.

Razmere se spreminjajo in danes velja parola:

VSI MISLIMO

— VSI DELAMO

Vendar je to še vedno pogosto le fraza, ker smo od uresničitve tega načela še precej daleč.

Toda če bomo hoteli inovativno družbo oz. če se bomo hoteli obdržati na trgu v vedno hujši konkurenci, bo to morala postati naša usmeritev.

KAJ S TEM PRIDOBIMO?

Vsak delavec je pri delu že kdaj vpeljal kakšno novost. Vendar je v večini primerov za to, vedel le sam oz. je imel od tega korist le on (ali pa mu je celo škodovalo).

Primer: Delavec si je s posebno pripravo pomagal pri lažjem doseganju norme. Izboljšavo koristi le zase in se s tem razbremeni. Če bi bil delavec za tako izboljšavo stimuliran, bi svoj predlog prijavil ustrezni komisiji, ta pa bi poskrbela, da bi delavec za svojo boljšo rešitev dobil ustrezno nagrado in zato, da bi napravo koristili tudi drugi delavci v podjetju, ki delajo podobna dela.

Korist bi tako imeli vsi delavci, ki delajo podobna dela. Poleg njih pa bi bili nagrajeni tudi ostali, saj bi bilo zaradi izboljšanja izdelanih več izdelkov in ustvarjen večji dohodek. Obenem pa bi inovacijski dohodek, ki bi nastal s to izboljšavo lahko delili med delavce v okviru njihovih osebnih dohodkov — tako bi INOVACIJA VPLIVALA NA NAGRAJEVANJE VSEH.

ZA VZPODBUDO PA ŠE TOLE:

24. aprila je bila v Alpesu v Železnikih podelitev nagrad INOVATOR LETA. Za leto 1988 so bili kot najuspešnejši inovatorji v občini izbrani:

Marjan Frlic iz Marmorja Hotavlje, Stane Zgaga iz Iskre Železniki, Brane Dagarin iz RUŽV, skupina strokovnjakov Andrej Jakšič, Robert Bratuž, Marjan Ingelman, Goran Logar in Igor Holy iz LTH.

Plaketo za najboljšo podjetje na področju inovacij pa je prejel organizator prireditve Alpess iz Železnikov.

Srebrni znak za Natašo Demšar in Anico Govekar

Letos sta srebrni znak zveze sindikatov na Križni gori prejeli kar dve naši sodelavki: Nataša Demšar in Anica Govekar.

Nataša je, kot vemo, dolgoletna družbenopolitična delavka, ki je z velikim uspehom sodelovala tudi v samoupravnih or-

ganih in uživa zaupanje ljudi.

Podobno je tudi Anica Govekar bila v zadnjih letih gonilna sila sindikalne organizacije, kljub zahtevnim strokovnim nalogam.

Obema iskreno čestitamo!



Naša panoga je obremenjena bolj kot druge

Aprila se je v Zireh sestala Komisija splošnega združenja usnjarsko-predelovalne industrije Slovenije.

Razprava je tekla predvsem o lanskoletnih rezultatih panoge in predlogih za razbremenitev gospodarstva ter še posebej panoge, ki se je znašla v rdečih številkah ali na robu izgub.

To izhaja deloma tudi iz naraščajoče dejavnosti, hiperprodukcije, dejstva, da 70% cene obutve predstavlja material, ki ga je treba veliko uvažati, zato so uvozne dajatve panogo še toliko bolj obremenjevale. Pri tem končne cene niso mogle biti take, kot je bila inflacija, zato je bila rast celotnega prihodka precej manjša kot stroški (23%).

Tudi dohodek je v primerjavi z ostalim gospodarstvom bolj obremenjen. Tu so še obresti, zavarovalne premije...

Sezonska komponenta je nedvomno veliko vplivala na končne rezultate.

Velike so tudi obremenitve čistega dohodka.

Ugotovili so tudi, da kot panoga ustvarijo velik neto devizni učinek, da pa dosedanje razbremenjevanje še vedno za panogo ni ustrezno.

Izvoznih stimulacij ni, poslabšal se je položaj izvoznikov kooperantov...

Seveda je veliko odvisno od državne politike na tem področju. Marsikaj pa bi lahko uredili v okviru republike. Na primer, da bi zmanjšali prometni davek za to panogo.

Bistvena zahteva pa je zmanjšanje porabe družbene infrastrukture, sicer bo razbremenitev nemogoča.

Panoga se bo očitno morala preko gospodarske zbornice pogovarjati tudi z Izvršnim svetom Slovenije.



Komisija Splošnega združenja usnjarsko-predelovalne industrije je tokrat zasedala v Alpini

Tudi v čevljarstvu z roboti



Konec aprila sta Alpino obiskala profesorja z univerze Hull iz Anglije, ki sta se mudila na letošnjem JUROB-u v Opatiji. To je srečanje ustvarjalcev na področju robotike. S pomočjo dr. Staniča iz Ljubljane je Miro Kavčič poskrbel, da je skupina tehničnih strokovnjakov spoznala, kako načrtujejo proizvodnjo z roboti na tej angleški univerzi.

Predavanje je potekalo v angleščini; prevajala pa je naša pripravnica profesorica angleškega jezika, profesorica Betka Pišlar, ob pomoči Mira Kavčiča in dr. Staniča (kadar je šlo za strokovne izraze).

Nedvomno pomeni že srečanje naših ljudi s strokovnjaki iz Anglije veliko, saj kaže, da svet razmišlja veliko. Čeprav pred letom dni oblikovani projekt še ni zaživel prilagoditev v praksi, ker bodo potrebne še dopolnitve

in večja hitrost, je to za nas možnost, da se prilagajamo hitreje kot nekateri naši konkurenti. Seveda bi taka odločitev zahtevala izredno načrtno delo, sprotno usposabljanje in zlasti veliko denarja, saj ena sama kamera pri robotu stane 500 dolarjev. Je morda to spet spodbuda za iskanje partnerjev, ki bi bili lahko sovlagatelji v naše sodobnejše projekte.

Za konec morda le nekaj misli s predavanja: tovrstni razvoj se spleta doma, kadar gre za specializirano obutev, ki jo izdelujemo, sicer je bolje, da elemente kupimo. Projekt je izpopolnjen zlasti na področju navlačenja, medtem ko je manj izdelan v zvezi s podplatno dodelavo s stiskanjem. Deluje s pomočjo infrardečih žarkov. Največji problem je, kako povezati vse elemente v istem procesu tako, da so kompatibilni (usklajeni). N. P.

mi vam vi nam

Danes spet nekaj izzivov; upamo, da se boste oglasili z vašimi mnenji

Organizacija

Ko govorimo o organiziranju podjetništva, moramo pomisliti na naslednje: s čim razpolagamo, kaj znamo in s čim bi se dalo najboljše zaslužiti.

Organizacija

Če organizacijo zasnujemo po »predalčkih« zanesljivo ne bo uspešna. Rešitev je pravzaprav v odpravljanju pomanjkljivosti.

Kadri

Napaka je v tem, da preganjamo male kršilce. Spodbujati bi morali tiste, ki kršijo naš duševni mir.

Kadri

Na delovnem mestu bomo najbolj varni, če se nikoli ne bomo počutili povsem varne.

Denar

Tudi zaupanje je kapital.

Denar

Kaj pravite, bi v svobodnem podjetništvu zaslužili, če bi kot bankir dajali ugodnejše ali pa nižje obresti?

Urednik



Dopisujte



KAKO USTVARJAMO



Tri izmene na desmi



Iz oddelka brizgane obutve



V oddelku brizgane obutve je trenutno preko 80 delavcev, ki so ta čas na vse načine poskušali doseči načrtovano proizvodnjo. Na Desmi delajo na dve izmeni, tudi nadure delajo.

Janez Smeh že štiri leta vodi njihovo delo...

»Zares«, pravi Smeh, »53.000 parov balerink za Sovjetsko zvezo moramo izdelati v tako kratkem času, da ne gre brez nadur; moram reči, da ljudje to razumejo. Pri tem smo na Desmi polovico časa že delali na dve oz. tri izmene. Tako se dogaja, da ob nadurah pri vlivanju in drugih delovnih opravilih tudi finiš ne zmore vsega dela.

S programom, ki nam ga je odstopila Planika je res veliko dela, posebno še sedaj, ko so začela deževati na-



Janez Smeh — vodja oddelka brizgane obutve

ročila drugih kupcev. Gre tudi za dokaj zahtevno delo. Vemo tudi, da kupci ponavadi zahtevajo obutev takoj in

Nekaj čevljev, ki smo jih izdelovali

5161-1
NNN100



5161 (NNN 100)
Tekaški čevlj, namenjen rekreativcem. Izdelan iz umetnega usnja ROY POLO, toplo podložen in mehko oblazinjen. Podplati so iz termoplastične gume z NNN sistemom.

8561
9030242
901



8561 (9030242)
Elegantna ženska salonka iz telečjega velurja. Ta model izdelujemo za Sovjetsko zvezo.
9784

13-9784
MIJA
2 1/2 - 7 1/2



Modna ženska sandala iz uvožene pletene mreže. Po informacijah s tržišča po tej obutvi zelo povprašujejo. Izdelali smo jo za domači trg.

5545-6
KRISTI
75



5545 KRISTY
Ženski tekaški model iz PURKO BOKSA, s klasičnim 75 mm NORDIC NORM sistemom. Ta model izdelujemo z določenimi funkcionalnimi variantami že več let.

mislite si lahko v kakšnem položaju se znajdemo.

Sicer posebnih težav z materiali trenutno nimamo. Omenil pa bi preslab material za kapice, pogosto bi morala biti tudi boljše sestava gornjih delov, zaradi premalo potanjšanih delov spredaj in zadaj. No, sedaj je že boljše.

V oddelku zaradi strukture proizvodnje ni malo težav. Kar naprej se moramo prilagajati, ponekod dodajati nove delavce... Še sreča, da nam stroji preveč ne nagajajo, pa tudi vzdrževanje je v redu. Bojim pa se, če bi se pokvarila Desma...

To je bilo le nekaj misli iz razgovora z Janezom Smehom, kar pa vendarle kaže utrip v tej naši najmlajši montaži.

N. P.



3763 LS 810

To je nov, sodobno zasnovan ženski smučarski čevlj z vstopom zadaj. Model ima vrsto regulacij in anatomsko oblikovan zunanji del kot tudi notranji čevlj.

Vladimir PIVK





KAKO USTVARJAMO



Z boljšo organiziranostjo do več denarja

Poslovodske konference so vedno bolj organiziran dogovor dela delavcev na prodajnem področju; to je tudi nujno, saj je treba tu združiti poslovne usmeritve sezone, ob upoštevanju izkušenj s tržišča v sferi maloprodaje, dokupa, trendov na področju cen, stalistike pretekke sezone itd.

Ob povečanem upoštevanju vseh teh elementov pa je treba predvsem predvidevati kaj se bo v naslednji sezoni dogajalo na tržišču. Tu pa so spet modne težnje, kupna moč, konkurenca itd.

Stvar torej ni enostavna, še posebno ker vsega ni možno predvidevati. Okvir konferenci dajo uvodni razgovori z direktorjem podjetja, vodjo maloprodajne mreže, vodjo službe za dokup in strokovnjaki, ki predstavijo kolekcijo.

Naj opozorim najprej na nekaj poudarkov direktorja

podjetja Bojana Starmana ki meni, da v prihodnjem letu večjih sprememb po programih ne bo. Treba pa bo zmanjšati količinski padec prodaje na domačem tržišču, kar je v teh razmerah težka naloga; ustvariti bo treba ravnotežje med prodajo po posameznih prodajnih poteh (npr. Vzhod — Zahod — domača prodaja).

Predvideva se večja prodaja lahke modne obutve.

Težiti moramo k zmanjšanju stroškov (za 10%), v korist iztržka.

Torej delujemo po principih vrednostne analize; ni dovolj le delati in prodajati; treba je iztržiti, tudi z izboljšanjem obrata kapitala za 30 %.

To bo omogočilo zmanjšanje kratkoročne zadolženosti in krog je tako sklenjen. Zato je velik poudarek tudi na boljšem sodelovanju med prodajalnami in vodstvom MPM.



S poslovodske konference

Aktualni intervju

Stalno se moramo prilagajati



Pogovarjamo se z vodjo normirske službe Bojanom Bogatajem.

Delo-življenje: S čim se trenutno največ ukvarjate?

Bojan Bogataj: Največ se ukvarjam s kadrovskimi spremembami. Odšla je ena najbolj usposobljenih delavk, za njo bo šel še drugi delavec. To za tak majhen oddelek s tako zahtevnimi nalogami ni enostavno, posebno še, ker se je treba na nekaterih delih usposobljati vsaj dve leti.

Delo-življenje: Kaj delate v zvezi s samimi nalogami v oddelku?

Bojan Bogataj: Čakajo nas tiste faze, ki še niso izračunane, zlasti to velja za šivalnico. Sicer pa se moramo stalno prilagajati. Mislim, da se v tovarni premalo zavedamo, da bi pravzaprav normirski oddelek moral priti šele na koncu; morali bi izpopolniti organizacijo, tehnološko pripravo...

Delo-življenje: Torej problem ni v normiranju?

Bojan Bogataj: Seveda ne! Kaj doživimo? Ko nastane v nekem oddelku problem, se oglasi vodja oddelka in pravi — reši situacijo! Oddelkovodja pa bi kot organizator moral najprej ugotoviti ali je »reklamacija norme« sploh upravičena, saj na to vpliva veliko dejavnikov.

Prav zato sem se odločil, da uvedemo evidenco teh reklamacij, s čimer bi se morala povečati odgovornost organizatorjev.

Sicer pa bi bilo zanimivo vedeti koliko stanejo regulacije norm. Mislim, da bi se ob takem izračunu vsem ježili lasje.

Delo-življenje: Bi bilo torej bolje, da sploh ne bi imeli norm in da bi bilo od vodje oddelka odvisno, kako bi ocenil svoje delavce, sam pa bi bil odgovoren za določen plan in kvaliteto?

Bojan Bogataj: Mislim, da tega še ne bo kmalu, čeprav računamo na nekatere podobne spremembe v posameznih oddelkih.

Delo-življenje: Še nekaj je, kar brez dvoma otežuje vaše delo — to je delo z ljudmi?

Bojan Bogataj: Da, tudi to ni enostavno. Zato pa tudi za to delo ni vsak sposoben. Sicer bi pa ob tem, ko našo ekipo spreminjajo, ko se je po dveh letih skupnega dela komaj dobro ujela, povedal še to, da je število sodelavcev že deset let enako, število artiklov pa se je izredno povečalo. Kaj to pomeni si lahko mislimo...

Nejko Podobnik



Vida Balantič je poslovdjem pokazala kako novi modeli izgledajo na nogi



Tone Kavčič je predstavil tudi novo kolekcijo smučarske obutve.



na temo: **KAKO GRADITI STANOVANJA V TEŽJIH RAZMERAH**

V razgovoru so sodelovali: **Marta MLINAR**, vodja kadrovske službe, **Marjan JEREB**, predsednik komisije za stanovanjska vprašanja, **Ivo PIVK**, predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Alpine.

Razgovor je vodil **Nejko PODOBNIK**, zapiske je uredila **Anuška KAVČIČ**.



Delo — življenje:

Kakšne so stanovanjske potrebe naših delavcev in kako jih skušamo reševati?

Marta MLINAR:

Ko govorimo o stanovanjskih potrebah v Žireh in v naših obratih, lahko ugotovimo, da kar zadeva družbeno najemna stanovanja ni večjih problemov. V lanskem letu smo z novim blokom v soseski S7 na Jezerih rešili večino nujnih primerov. Je sicer še nekaj nerešenih prosilcev (3 družine, 1 samohranilka in nekaj samskih delavcev), v glavnem pa položaj ni posebno kritičen. Več problemov pa je ostalo po naših prodajalnah, kjer je velika potreba po družbeno najemnih stanovanjih, saj zadnji dve leti na terenu nismo kupovali stanovanj, ker smo imeli premalo sredstev. Tudi kreditov lansko leto v delovni organizaciji nismo imeli, zato je letos zelo veliko prosilcev za posojilo prav iz TOZD Prodaja. Nekaj je tudi takih, ki skušajo kupiti stanovanje, kar pa postaja v današnjih razmerah skoraj nemogoče. Za ilustracijo lahko povem, da je trenutno v Ljubljani cena za kvadratni meter stanovanja okrog 700 starih milijonov. To pa je kar nekaj povprečnih osebnih dohodkov za kvadratni meter; možnosti za nakup stanovanja so tako vedno manjše. Podoben položaj bo nastal tudi v Žireh in okolici. Vemo, da tudi krediti niso več tako ugodni; ali se povečuje obrestna mera ali povečuje odplačilna doba in kljub temu, da ne upoštevamo še revalorizacije, je situacija precej bolj neugodna, kot je bila pred leti.

V letošnjem letu smo imeli na razpolago 80 starih milijard, po razpisu pa imamo 147 prosilcev. Če bi ta znesek razdelili med te prosilce, bi lahko dobil vsak le

okrog 500 starih milijonov, kar pa je ob današnjih cenah izredno malo; za novograditelja to ne bi pomenilo skoraj ničesar.

Zato se je komisija odločila, da upošteva samo tiste, ki prvič prosijo za posojilo za novogradnjo, ki kupujejo stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki so pred leti že dobili posojilo za adaptacijo in sedaj prvič prosijo za novogradnjo, če sedanje stanovanje njegove družine ne ustreza standardom. Teh prosilcev je skupaj 58 in vsak bi lahko dobil maksimalno 1,5 milijarde din, če bi vsem dali enak znesek. Komisija je bila tako pred dejstvom, ali vsem 58 prosilcem dodeliti enak znesek, brez ogledov stanovanjskih razmer, ali pa pri vseh opraviti ogleda in znesek dodeliti po točkah, glede na stanovanjske razmere. Prevladovala je druga inačica, zato smo si pri vseh teh prosilcih ogledali stanovanjske razmere. Na osnovi zapisnikov o točkovanju je narejena prednostna lista, kot osnova za dodelitev zneskov posojil. Več bo tako dobil tisti, ki živi v slabših stanovanjskih razmerah, manj tisti, ki živi v boljših, kajti komisija meni, da lažje pričakajo tisti, ki imajo stanovanjski problem manjši. Največji znesek, ki bi ga letos lahko dobil posamezen prosilec je 3 stare milijarde. Tu se pojavi problem kreditne sposobnosti prosilca. Ugotavljamo namreč, da bo zelo malo prosilcev zmoglo odplačevati posojilo, ker pomeni tretjina povprečnega osebnega dohodka več kot 60 starih milijonov odtegljajev. Tudi odplačilni pogoji še niso točno določeni, narejeni pa so že izračuni. Rečemo lahko le to, da posojilo ne bo z valorizacijo, verjetno pa bomo zaradi visoke inflacije prisiljeni letno višati obrestno mero, kar pomeni hitrejšo odplačilo posoji-

la in hitrejšo vračanje sredstev v stanovanjski sklad. Ob tem pa bomo gledali, da posameznika ne bi preveč obremenili. Valorizacija posojila pa bo uveljavljena v primeru, da delavcu preneha delovno razmerje.

Delo — življenje:

Kako deluje komisija za stanovanjska vprašanja? S čim se največ ukvarjate?

Marjan JEREB:

Stanovanjska komisija deluje v tesni povezavi s strokovno službo, skratka, pomagamo izvajati naloge na tem področju. To pa je pomoč delavcem pri reševanju stanovanjskih problemov. Gre za delitev stanovanj, s katerimi razpolaga delovna organizacija, soudeležba pri nakupih stanovanj delovne organizacije zakonca našega delavca in dodelitev sredstev našim delavcem za nakup stanovanj, stanovanjskih hiš in dodelitev posojila za novogradnjo in obnavljanja.

Največji problemi s katerimi se srečuje komisija, so prav gotovo pomanjkanje razpoložljivega denarja in stanovanj. V letošnjem letu je, glede na število prosilcev in porast cen, vsota, ki je namenjena za stanovanjska posojila absolutno prenizka. Težko je potem ta denar pravilno razdeliti.

Realno predstavlja letošnji najvišji znesek (3 milijarde) približno polovico manj, kot je bilo to leta 1987. Torej maksimalni znesek bi letos moral biti dobrih 6 milijard, da bi bil realno enak letu 1987.

Komisija je obvezno morala zožiti krog prosilcev in kljub temu bo ena od meril za dodelitev, poleg pogojev, ki jih je navedla že Mlinarjeva, tudi kreditna sposobnost prosilca.

Delo — življenje:

S kakšnimi problemi se naši delavci, ki nimajo ustreznega stanovanjskega standarda še srečujejo in kako jim skušate pomagati?

Marjan JEREB:

Lansko leto smo rešili precej prosilcev za družbeno najemna stanovanja, s tem, da smo se odrekli kreditom, ker za oboje ni bilo denarja. Letos s stanovanji ne bomo imeli opravka, saj ne bo izpraznjenih, novih pa tudi ne bo na razpolago nekaj časa, zato komisija sedaj rešuje individualne gradnje, kar bo aktualno tudi v prihodnjih letih. Kar naprej pa na komisijo prihajajo razne prošnje za reševanje težkih problemov in stanovanjskih stisk, vendar smo tudi pri tem vezani na denarna sredstva in te stiske težko rešujemo.

Delo — življenje:

Ali bo stanovanjski problem naših delavcev v prihodnje še vedno pereč in kako boste to reševali?

Marta MLINAR:

Kaže, da se bo stanovanjska problematika še naprej večala in kljub temu, da smo potrebe po družbenih stanovanjih v lanskem letu precej zmanjšali, se nam bodo v naslednjih letih pojavili novi problemi, saj novih stanovanj več let zagotovo ne bomo mogli kupovati. Isti problem je pri stanovanjskih kreditih in če sredstev za te namene v delovni organizaciji ne bo, potem bo tudi gradnja nemogoča, ker tudi bančnih kreditov ni, oziroma so se pogoji tako zelo zaostrili. Če se zadeve ne bodo obrnile na boljše, lahko pričakujemo v nekaj naslednjih letih velike stanovanjske probleme.

Delo — življenje:

Kako kaže s skladom oz. namenskimi varčevanjem in sodelovanjem drugih delovnih organizacij pri skupnem reševanju stanovanjskih vprašanj zakoncev, ki delata v različnih podjetjih?

Marta MLINAR:

Pred leti smo bili na področju skupnega reševanja stanovanjskih vprašanj zelo uspešni, v zadnjem času pa se druge delovne organizacije ne odločajo več za tak način reševanja, in sicer zato, ker so stanovanja predraga in rešujejo potrebe z dajanjem posojil, s čimer lahko rešijo petkrat več prosilcev.

Razumljivo je, da vsak skuša s čim manj sredstvi rešiti čim več prosilcev.

Res je tudi to, da se kredit delovni organizaciji povrne, družbeno stanovanje pa ostane last DO le še na papirju.

To nesodelovanje prosilčeve delovne organizacije pri nas upoštevamo tako, da prosilec ne dobi točk za sodelovanje pri nakupu in je s tem na prioriteten listi nižje uvrščen.

Marjan JEREB:

Menim, da se zaradi zaostrenih razmer še ne bo prenehalo graditi, vendar bodo pritiski na delovno organizacijo za posojila še hujši, ker drugih možnosti za sredstva ne bo.

Marta MLINAR:

Seveda pa bo treba tudi graditi bolj skromno in kar se da racionalno.

Delo — življenje:

Stanovanjsko vprašanje sodi med temeljna življenjska vprašanja, za katera sodimo, da bi se moral zanimati tudi sindikat. Kaj menite o teh vprašanjih v sindikalni organizaciji?

Ivo PIVK:

Glede na to, da je sredstev premalo, je pomembno, da se pri reševanju teh vprašanj vključi tudi sindikat, ki bi lahko s svojimi predlogi pomagal komisiji, da bi razpoložljiv denar, pravilno razdelili.

Kako graditi stanovanja v težjih razmerah



Sindikat se zavzema predvsem za reševanje stanovanjskih vprašanj tistih delavcev, ki živijo v neprimernih prostorih ali pa sploh nimajo stanovanja. Manj pa je nujno pomagati tistim, ki samo želijo izboljšati svoj stanovanjski standard, ker denarja ni in si bodo morali delavci sami pomagati.

Znano je, da v zadnjem času precej govorimo o ekonomskih stanarinih, vendar je mnenje sindikata, da je to možno šele takrat, ko bodo tudi plače večje.

Vsem, ki normalno delajo in ustvarjajo, bi morala biti zagotovljena taka življenjska raven, da bi lahko tudi normalno živeli. Mislim pa, da ne bi smeli graditi predragih stanovanj, da bi s svojim osebnim dohodkom lahko normalno plačevali stanarino. Tako pa so primeri, ko ničesar ne rešimo s tem, ko nekomu damo stanovanje in še vedno ostane na ramenih družbe, ker mu moramo stanarino subvencionirati.

Marjan JEREB:

Lahko rečem, da smo s sindikalno organizacijo vseskozi sodelovali; vendar je v zadnjih letih to sodelovanje nekoliko šibkejšo. To bo potrebno obnoviti.

Marta MLINAR:

Pomembno je, da se sindikat čimbolj vključuje predvsem takrat, ko se razpravlja o posameznih kriterijih. Takrat je čas, da se s čimveč predlogov in mnenj, ki jih bi lahko upoštevali. Tako pa se stvari vse prepogosto lotevamo šele takrat, ko so kriteriji že izdelani in predlogov in mnenj ni mogoče več upoštevati.

Pri tem bi sindikat resnično moral imeti večjo vlogo kot jo ima sedaj.

Delo — življenje:

Kako je z namenskimi varčevanjem?

Marta MLINAR:

Namensko varčevanje v pogojih visoke inflacije je postalo nesmiselno in tudi ni več pogoj za pridobitev stanovanjskega posojila. Zato delavci tudi prekinjajo namensko varčevanje.

Delo — življenje:

Kakšna je možnost, da be se delež (namensko varčevanje) izrazil v materialu in ne v varčevanju denarja?

Marjan JEREB:

Lahko rečem, da v nekaterih delovnih organizacijah postavljajo pogoj za pridobitev posojila najmanj 30 % nabavljene materiala.

Razmišljali smo tudi že o tem, da bi skušali uvesti neko obliko varčevanja za stanovanje preko hranilno-kreditne službe, ki je pričela s delom.

Glede na to, da bodo potrebe po teh sredstvih vedno večje, saj drugih možnosti ne bo, inflacija bo tudi še naraščala, predlagam, da bi pričeli razmišljati o sproti delitvi teh sredstev (ali vsaj dvakrat letno).

Poskrbeti bi morali torej za sprotno prilivanje in tudi odlivanje sredstev. Poleg tega bi bilo

možno, da bi naša sredstva oplemenitili v naši hranilni službi in s sprotno delitvijo prepolovili inflacijo.

Ivo PIVK:

S finančno službo bi se kazalo dogovoriti tudi to, kako uvesti obliko namenskega varčevanja posameznikov preko hranilno-kreditne službe, ker vemo, da je sedanje namensko varčevanje pri banki popolnoma izgubilo pomen.

Marta MLINAR:

Tudi o tem smo že veliko razmišljali, in sicer, da bi mesečno varčevali določeno vsoto preko hranilno-kreditne službe. Ta sredstva bi se revalorizirala in potem omogočili varčevalcem kredite pod ugodnejšimi pogoji.

Upamo, da bomo našo hranilno službo s pridom izkoristili tudi v te namene in sicer v dobro varčevalcev, kot tudi delovne organizacije.

Delo — življenje:

Ko govorimo o potrebah po stanovanjih in razpoložljivih stanovanjskih površinah v Žireh, lahko ugotovimo, da je še precej neizkoriščenih, vendar doslej tega nismo dovolj uspešno spodbujali. Tu bi morale stanovanjske strokovne službe in komisije v DO narediti več in spodbuditi ustrezna vlaganja. Popraviti pa bi bilo treba tudi stanovanjsko zakonodajo.

Marjan JEREB:

Tudi na komisiji smo se pogovarjali, da bi morali bolj gledati na to, da nekdo stanovanjski problem dokončno reši, vendar je komisija ob pomanjkanju denarja zastopala stališče, da morajo kredit dobiti tisti, ki še niso ničesar dobili.

Vedno več bo torej raznih dozidav in adaptacij (dodelava nadstropij, podstrešij in popravilo starih hiš) in ne več toliko novogradenj in nakupov stanovanj, ker za to ne bo možnosti. Mislim, da bi morali to spodbujati. Vsekakor bo komisija morala biti čimbolj prilagodljiva, prosilcem ugoditi in jim pomagati priti do stanovanja.

Marta MLINAR:

Tu bi še poudarila ugodne možnosti dozidav ali adaptacij v mnogih hišah. Seveda gre za problem celotne stanovanjske politike in ne samo Žirov. Tudi ekonomske stanarine tega še ne bodo rešile, ker bo potem še več socialnih problemov, ki jih bo družba reševala s subvencijami.

Marjan JEREB:

Res je, da z nakupom stanovanja delovna organizacija pomaga precej manj prosilcem, kot pa s posojili.

Marta MLINAR:

Vsi ugotavljamo, da bomo stanovanjski standard obvezno morali znižati, tako po kvadraturi, kot po kakovosti. Vsi bi se morali začeti tako obnašati in živeti s tem, kajti če se tega ne bomo zavedali, bo vedno več stanovanjskih problemov.

Razmere nas bodo prisilile, da bomo pri vsem tem vedno bolj realni in živeli v okviru svojih

zmožnosti. Marsikdo se bo namesto novogradnje odločil, da bo obnovil stare prostore ali dozidal manjkajoče, tisti, ki živi v družbenem stanovanju pa bo, ob ekonomski stanarini, pomislil tudi na možnost dograditve stanovanja v hiši staršev, ipd. ...

Zaključek:

Naj na koncu izpostavimo le nekaj ugotovitev:

v Žireh je stanovanjskih površin še precej, niso pa primerno dodelane, da bi tu lahko stanovali potomci ali pa najemniki. V zvezi z

najemniki bo treba seveda povsem spremeniti zakonodajo, ki bi morala biti bolj tržna in bi morala ščititi tudi najemodajalca in ne le najemnika.

Kar zadeva možnosti v Žireh, pa bi morali iskati dodatne spodbude za gradnjo, vključno s kreditno politiko.

Prav gotovo tu še niso izčrpane vse organizacijske oblike, zato je nujno dogovarjanje v trikotniku: strokovna služba — komisija za stanovanjsko vprašanje — sindikat.

Kako graditi stanovanja v težjih razmerah

Dobro za delavce, koristno za podjetje



Hranilna služba je uspešno startala

Sredi aprila je začela poskusno delovati hranilna služba Alpine. Kot že veste lahko vložite svoje osebne dohodke ali druge dinarske prihranke, ki se obrestujejo po obrestni meri, ki je višja od uradno priznane inflacije, ali približno tako, kot če bi na banki vezali sredstva nad tri mesece. Prednost varčevanja v naši hranilni službi je v tem, da se obrestuje po isti stopnji vsak dan, torej, da denar lahko dvigujete kadarkoli, ne da bi zato imeli obračunane nižje obresti. Če dvigujete do 500.000 din le izpolnete listek za dvig in ga daste v posebno skrinjico v vratarnici ali pa posredujete v hranilno službo preko svojih vodij. Tak znesek dobite že isti dan. Če pa želite dvigniti od 500.000 do 5.000.000 din, morate dvigni listek izpolniti dan pred dvigom, za dvig še višjega zneska pa morate počakati štiri dni.

Cvetka Jereb in Jana Pernelj, ki delata v hranilni službi sta povedali, da imata kar veliko dela. Do praznikov se je vpisalo že preko 200 varčevalcev.

Ljudje se seveda zanimajo še za marsikaj; na primer, če bodo lahko varčevali tudi devize; kako je s stanovanjskim varčevanjem preko hranilne službe; kakšno bo varčevanje delavcev malo-prodajne mreže; kaj se bolj splača tistim, ki imajo čeke pri banki, kdaj se obračunavajo obresti, itd. O vseh teh vprašanjih se bo treba še pogovoriti.

Sicer pa poleg delavcev Alpine lahko varčujejo tudi upokoenci, štipendisti Alpine in organizacije z imenom Alpina.

Uradne ure v hranilni službi so vsak dan od 9. do 12. ure, ob sobotah pa le prvo soboto v mesecu.

N. P.



VAŽNO JE ...

... DA VEMO



kadrovske novice



Aprila se je fluktuacija delavcev izražala predvsem s prenehanji delovnih razmerij delavcev; nekaj delavcev se je zaposlilo v drugih delovnih organizacijah, večina delavcev ki so nehali delati v tem mesecu pa je odšlo v pokoj.

Delati ni v tem mesecu začel noben nov delavec. Z de-

lom pa so prenehali v TOZD Proizvodnja: Hilda Mezek, Franc Oblak, Marija Bogataj, Viktorija Rupnik, Cvetko Trček, Silvester Trček — vsi iz oddelkov v Žireh; iz obrata Col je prenehala Marija Pregelj in iz obrata Gorenja vas Marija Martinčič in Anica Kavčič.

Z delovnim razmerjem so v TOZD Prodaja prenehali Franc Dorič, iz prodajalne Mežica, Marija Batina, iz prodajalne Dubrovnik; zaradi ukinitve prodajalne Titograd pa so prenehale z delom delavke: Milijana Kovačević, Mileva Jokić, Slavica Đukanović in Zlata Čelebić.



POROČILI SO SE:

Sodelavcem Tomažu Žaklju, Igorju Šorliju in Janezu Trevnu, ki so se v tem mesecu poročili, iskreno čestitamo in jim želimo mnogo zdravja, sreče in zadovoljstva v zakonu.

Ob odhodu v pokoj

Ob upokojitvi dolgoletnim sodelavcem Hildi Mezek iz šivalnice, Francu Oblaku iz sekalnice, Mariji Pregelj iz obrata Col, Mariji Bogataj in Cvetku Trčku iz prirobovalnice, Viktoriji Rupnik iz lahke montaže, Silvestru Trčku iz oddelka brizgane obutve in Francu Doriču — poslovodju prodajalne Mežica, želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let, veselja in razumevanja v domačem krogu ter prijeten spomin na prehojeno delovno pot v Alpini.

Irma DOLENEC

Jubilanti s 30 let skupne delovne dobe v letu 1989

Delovan skupnost skupnih služb

	Oddelek
Bogataj Ida	504
Burnik Julijana	202
Filipič Anastazija	401
Podobnik Jernej	201

TOZD Proizvodnja

Benedičič Vinko	651
Benedik Gabrijela	617
Bogataj Jože	800
Bogataj Stanislav	628
Bogataj Vinko	631
Canakr Jožefa	Gor. vas
Čadež Magdalena	Gor. vas
Demšar Izidor	641
Erjavec Stanislav	641
Filipič Franc	617
Fortuna Jožefa	Gor. vas
Gantar Stanko	616
Gantar Veronika	Rovte
Huber Zofija	Gor. vas
Jalšovec Ivanka	613
Jereb Ana	613
Jereb Anica	616
Jereb Ivana	Rovte

Jereb Jakob	634
Jereb Jože	634
Jereb Kajetan	617
Jesenko Slavka	617
Košir Ljudmila	Gor. vas
Košir Marija	Gor. vas
Kranjc Marjana	617
Kržič Ivana	612
Likar Jožefa	617
Oblak Stanislava	613
Peternelj Franciška	613
Pipan Hilda	624
Primožič Marija	617
Pustovrh Jože	641
Radej Marta	613
Šemrov Marija	Rovte
Šifrer Terezija	Gor. vas
Štumberger Marija	626
Vehar Rajko	642
Žakelj Franciška	613

TOZD Prodaja

Likar Hela	700
Džapič Nedeljka	Zagreb I.
Kričković Dragica	Beograd I.
Trifunović Jovanka	Beograd I.
Vidaković Ankica	Slav. Pož.
Žuro Vjekoslava	Split

Bojan Starman pozdravil jubilate

Kot je že običaj, so se tik pred prvomajskimi prazniki zbrali jubilanti, ki bodo letos izpolnili 30 oz. 20 let skupne delovne dobe. Le-te je najprej pozdravil predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Alpine Ivo Pivk, nakar je prevzel besedo direktor podjetja Bojan Starman, ki je med drugim povedal: »Zahvaljujem se vam za vaš prispevek pri razvoju podjetja. V tem času smo skupaj rešili marsikatero težavo, doživeli smo tudi lepe trenutke. Položaj, ki je sedaj nastal v naši družbi, je rezultat tudi tega, da smo, ne samo zanemarili ekonomsko logiko, temveč tudi prave človeške vrednote: prijateljstvo, tovarištvo, ljubezen... V takih razmerah nam seveda ni bilo lahko delati.

V zadnjih nekaj letih smo z minimalne akumulacije padli v zadnjem letu na v bistvu negativen rezultat. Na to je vplivala velika zadolženost, obresti so povsem izničile naša prizadevanja. Lahko pa rečem, da se položaj izboljšuje in da smo sedaj, realno gledano, veliko manj kratkoročno zadolženi, kot smo bili lani ob istem času.

Mislim, da imamo dejanske možnosti, da v tej smeri še napredujemo. Še imamo rezerve znotraj; to je predvsem kakovostno delo na vseh področjih.

Naš cilj mora biti, da se v vseh elementih dela in poslovanja približujemo zahodni konkurenci. Le tako lahko računamo, da se bomo približevali tudi po osebnih dohodkih.



Delavci s 30 let skupne delovne dobe



Delavci z 20 let skupne delovne dobe



pesem je največja radost.
ki jo človek
poklanja sam sebi



Zelo uspešen nastop Moškega pevskega zbora Alpine je povezoval Jože Logar.

Kot gostji sta program popestrili sopranistka Alenka Mezek in pianistka Irena Rakovec-Poljanšek. Ob tej priliki so podelili tudi Gallusova priznanja in priznanja ustanoviteljem zbora, ki so še aktivni.

Pevcem se je v imenu delavcev Alpine zahvalil direktor Bojan Starman.

Priznanja so dobili naslednji še aktivni člani: Anton Gorjup, Franc Zalar, Drago Pisanec, Jaka Klemenčič in Anton Žakelj.

Dobitniki Galusovih odličij 1989

Bronasta: Roman Mlinar,

Vili Eržen, Simon Jesenko, Marjan Žakelj.

Srebrna: Slavko Kosmač, Valentin Kokalj, Milan Trojar, Izidor Čelik.

Zlata: Janez Tržek, Janko Bogataj, Anton Debeljak.

Jubilanti z 20 let skupne delovne dobe

Delovna skupnost skupnih služb

Jereb Anka	402
Kavčič Darja	101
Klavžar Ivanka	304

TOZD Proizvodnja

Božnar Viktorija	Gor. vas
Cigale Marija	626
Čemažar Anica	Gor. vas
Gregurovič Anica	642
Frelih Marija	616
Jelovčan Marija	Gor. vas
Jereb Ana	Gor. vas
Jereb Katarina	Rovte
Jereb Marjan	626
Jesenko Mihaela	626
Jurca Elizabeta	612
Jurca Marinka	660
Kavčič Jože	617
Koren Anica	Col
Malovašič Silva	611
Mlinar Anica	613
Mlinar Cecilija	624
Modic Olga	613
Mohorič Blažena-Marija	Gor. vas
Možina Franc	Gor. vas
Mravlje Milan	624
Mravlje Miran	616
Mravlje Mirko	650
Novak Vera	616
Oblak Ana	Gor. vas
Oblak Frančiška	Gor. vas
Oblak Milan	651

Oblak Milan	640
Osredkar Andrej	617
Peljhan Ana	Col
Pivk Renata	634
Podobnik Venceslav	611
Poljanšek Branka	635
Reberšek Marija	Gor. vas
Reven Marija	Gor. vas
Seljak Miroslav	634
Seljak Snežana	611
Štržinar Frančiška	Gor. vas
Škvarč Julijana	Col
Tavčar Marija	Gor. vas
Tinauer Rudolf	651
Tolar Marija	635
Tomič Jela	Gor. vas
Tratnik Marija	Col
Trček Justina	641
Trček Lea	616
Živković Zorka	Gor. vas

TOZD Prodaja

Divović Midhat	Sar. II.
Djura Mirjana	Zagreb III.
Durutović Dušica	Beograd I.
Ilić Miodrag	Mostar
Kostič Bogoljub	Čačak
Krofič Jožefa	Celje
Lončar Borka	Zagreb II.
Milek Jožefa	Ljub. V.
Metelkin Petar	Subotica
Šaša Marija	Sl. Brod II.

Irma DOLENEC

Ekologija je še vedno konjičkarstvo

Tole bi bil lahko kratek komentar ob ponovnem »zagon-skem sestanku«, ki ga je sredi aprila pripravilo predsedstvo krajevne konference SZDL Žiri.

Poleg članov predsedstva in ostalih zainteresiranih Žirovcov se je sestanka udeležilo več poznavalcev razmer, tako ekologov, kot onesnaževalcev in predstavnikov zavodov, ki razmere v naravi spremljajo.

Miha Naglič, predsednik odbora za varstvo okolja v Žireh je uvodoma predlagal, da bi predstavili razmere na vseh treh področjih onesnaževanja: zrak, zemlja, voda. V nadaljevanju je Miha Bogataj seznanil navzoče z nekaterimi meritvami, ki so bile v Žireh opravljene pred približno dvema letoma, po katerih zrak v Žireh še ni zelo onesnažen. Pojavljajo pa se že nove tr-

sno na področju voda v Žireh precej ogroženi. K temu prispevajo tudi nezavarovani viri pitne vode, tako da moramo dostikrat piti klorirano vodo. Dodatno nevarnost predstavlja potok Raskovec, nad katerim ima občina Idrija smetišče. Po zadnjih podatkih ga bodo menda selili. Skratka, kar naštevati bi lahko pomanjkljivosti in že vidne posledice.

Očitno se bo treba stvari lotiti načrtno. Zavest, kako življenjsko pomembno je ohranjanje zdravo okolje, še ni prodrla, zato se bo treba stvari lotiti na več frontah. Vzgoja se začne že v osnovni šoli, ki bi lahko s svojo ekološko skupino marsikaj naredila. Lotiti se je treba urejanja kraja in vsakodnevnega ravnanja, na drugi strani pa izbire dejavnosti v gospodarstvu in teh-



Bo nov zagonski sestanek pospešil ekološko osveščenost in praktične rešitve v našem kraju?

ditve, kar kaže, da bo treba razmere načrtno spremljati.

Na področju voda je predstavnik Tehnika opozoril na premajhne zmogljivosti čistilne naprave, predvsem zato, ker je v kanalizacijo speljano še marsikaj, kar tja ne sodi, npr. meteorne vode. Poleg tega tudi nekatere delovne organizacije ne upoštevajo načel varstva okolja, tako da lahko ugotavljamo, da

nologiji. To je najtežji problem, saj je vezan na ogromna sredstva, teh pa seveda ni.

Na vsak način pa bo odbor za varstvo okolja moral izdelati operativni plan in se na tej podlagi lotiti nalog na različne načine. Ne smemo pa zanemariti nujnosti večjega neposrednega vpliva ekologov tudi na razvojna vprašanja ...

N.P.



Učenci osnovne šole so pripravili zanimivo predstavitev žarišč onesnaževanja okolice v Žireh



Na osrednji občinski proslavi v počastitev Dneva OF in Praznika dela je govoril predsednik občinske konference SZDL Janez Zavrl; podelili pa so tudi letošnja občinska in krajevna priznanja OF.

Občinsko priznanje je letos prejelo tudi Gasilsko društvo Žiri, ki praznuje 100-letnico delovanja.



Lojze Strlič je prejel občinsko priznanje OF kot predstavnik gas. društva, Žiri, ki letos praznuje 100-letnico delovanja

Darovali so za mrliško vežico

- ob smrti Zofije Trček — svojci, 100.000 din
- ob smrti Prekove mame — 80.000 din, sosede
- Nada Žust in Marija Jereb — ob smrti Marije Nagode 70.000 din
- 150.000 din — ob smrti Ivanke Peternelj — sorodniki

Izšla je nova številka Žirovskega občasnika. V prodaji je v trafiki, v žirovskih živilskih prodajalnah in pri vratarju Alpine. V gostišču Sora v Brekovicah je prejšnji mesec razstavljal Ernest Kavčič, maja pa sta svoja dela pripravila na ogled Ivan in Janez Gluhodedov.



Urejajo že okolico



Del ceste proti Breznici

Tomaž Kržišnik sedaj še s Plečnikovo nagrado



Tomaž Kržišnik v svojem ateljeju — galeriji

Avtor Alpininega znaka, naš rojak Tomaž Kržišnik, je po ustvarjalnih letih, ko se je uveljavil tako doma kot tudi v tujini, prejel letos še Plečnikovo nagrado za sodelovanje pri programu revitalizacije gradu v Laškem.

Kot je njegova navada, je ob tem ognjevit in zajedljivo povedal: »Seveda ni kar tako, če tvoje ime povežejo s Plečnikovim imenom. Ta zadnji projekt kaže, da se ponekod na Slovenskem že zavedajo pomembnosti ponovne oživitve starih naselij in stavb. Kaj neki smo sposobni v tem pogledu Žirovci napraviti s starimi Žirmi? Beti Poljanšek je s svojim projektom že nakazala možne rešitve.

N. P.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodno, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Tatjana Dolenc, Nada Govekar,

Tatjana Mohorič, Anuška Kavčič, Anton Pintar, Vladimir Pivk, Nejko Podobnik, glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Zemljarič. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj